

WIJ WILLEM ALEXANDER,
BIJ DE GRATIE GODS,
KONING DER NEDERLANDEN,
PRINS VAN ORANJE-NASSAU,
ENZ. ENZ. ENZ.

Besluit van ...

tot wijziging van het Inrichtingsbesluit WPO in verband met het verruimen van de toegestane onderwijstijd in de Engelse, Duitse of Franse taal (Besluit tweetalig primair onderwijs)

Op de voordracht van de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van <datum>, nr. WJZ/<Proza-doc.nr.> (ID 25757);

Gelet op artikel 9, lid 13a, van de Wet op het primair onderwijs;

De Afdeling advisering van de Raad van State gehoord (advies van <datum>, nr. xxx);

Gezien het nader rapport van de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van <datum>, nr. WJZ/<Proza-doc.nr.> (ID<Kiwi-ID>);

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel I. Wijziging Inrichtingsbesluit WPO

In artikel 4.2 van het Inrichtingsbesluit WPO wordt 'is ten hoogste 15% per schooljaar' vervangen door 'is ten hoogste 50% per schooljaar'.

Artikel II. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking met ingang van 1 augustus 2025.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

De Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Nota van toelichting

I. Algemeen

1. Inleiding

Goed kunnen lezen, schrijven en rekenen zijn voorwaarden om volwaardig mee te kunnen doen in de samenleving. De lees-, schrijf- en rekenvaardigheid van leerlingen is de laatste jaren achteruitgegaan.¹ Daarom wordt vanuit de regering sterk ingezet op het verbeteren van die vaardigheden.² Met de actualisatie van het curriculum en extra investeringen in het onderwijs voor lezen, schrijven en rekenen zet de regering in op focus op de basisvaardigheden. Daarnaast zet de regering in op grotere aandacht voor wetenschappelijke onderbouwing van lesmethoden en evidence-informed werken in het onderwijs.³ Een voorbeeld van inzicht uit wetenschap en praktijk is dat meertalig onderwijs kinderen ondersteunt in de ontwikkeling in een vreemde taal en hen tevens ondersteunt in de ontwikkeling van Nederlandse taalvaardigheid en rekenvaardigheid.

Tot voor kort konden scholen in het primair onderwijs op grond van artikel 4.2 van het Inrichtingsbesluit WPO tot maximaal 15 procent van de onderwijstijd lesgeven in een vreemde taal (Engels, Frans of Duits). Gedurende tien jaar (van 1 augustus 2014 tot 1 augustus 2024) heeft er een pilot plaatsgevonden waarbij tweetalig primair onderwijs werd aangeboden. In de pilot konden scholen in het primair onderwijs ten hoogste 50 procent van de onderwijstijd per schooljaar geven in het Engels, Frans of Duits. Dit omdat eerder wetenschappelijk onderzoek uitwees dat onderwijs in een vreemde taal, tot maximaal 50 procent van de lestijd, leerlingen ondersteunt in de ontwikkeling van taalvaardigheid. Op basis van de positieve resultaten van de evaluatie van de pilot en het flankerend onderzoek⁴ heeft het kabinet in juni 2023 toegezegd tweetalig primair onderwijs voor 50 procent van de onderwijstijd structureel mogelijk te maken.⁵ Dit besluit voorziet hierin.

In deze toelichting worden in hoofdstuk 2 allereerst de hoofdlijnen van het besluit voor tweetalig primair onderwijs weergegeven. In hoofdstuk 3 en 4 wordt ingegaan op de gevolgen van dit besluit, zoals de te verwachten effecten, de gevolgen voor de uitvoering, toezicht en handhaving en de financiële gevolgen. Vervolgens gaat hoofdstuk 5 in op de evaluatie van dit besluit. In hoofdstuk 6 wordt ingegaan op de uitkomsten van adviezen, consultatie en uitvoeringstoetsen. Tot slot wordt in hoofdstuk 7 informatie over de inwerkingtreding gegeven.

2. Hoofdlijnen van het voorstel

2.1 Tweetalig primair onderwijs

2.1.1 Inleiding

Scholen in het primair onderwijs konden voor de inwerkingtreding van dit besluit op grond van het destijds geldende artikel 4.2 van het Inrichtingsbesluit WPO tot maximaal 15 procent van de onderwijstijd lesgeven in een vreemde taal (Engels, Frans of Duits). Het gaat hierbij om de voertaal of instructietaal die gebruikt wordt om de lesstof aan te bieden, dus niet om de inhoud van de kerndoelen of 'het vak' Engels, Frans of Duits. Dit

¹ Kamerstukken II 2022/23, 31293, nr. 670.

² Zie Regeerprogramma, Uitwerking van het hoofdlijnenakkoord door het kabinet, 13 september 2024, p. 7 en 76.

³ Dat wil zeggen: met gebruik van zowel praktijkkennis als kennis uit onderzoek om de onderwijskwaliteit te verbeteren of te verrijken, rekening houdend met de context van de school.

⁴ Het gaat hier om onderzoek naar de effecten van tweetalig primair onderwijs gedurende de pilotperiode ([Evaluatie pilot Tweetalig Primair Onderwijs Eindmeting schooljaar 2021/2022 | Rapport | Rijksoverheid.nl](#)).

⁵ Kamerstukken II 2022/23, 31293, nr. 691.

besluit wijzigt artikel 4.2 van het Inrichtingsbesluit WPO om scholen de mogelijkheid te bieden tot maximaal 50 procent van hun onderwijstijd in het Engels, Frans of Duits aan te bieden. Dit met oog op verbetering van algehele taalvaardigheid van hun leerlingen.

2.1.2 Aanleiding pilot

In 2013 introduceerde toenmalig staatssecretaris Dekker het plan van aanpak Engels in het primair onderwijs.⁶ Dit plan is opgesteld omdat Nederland internationaal sterk georiënteerd is gezien haar geografische en economische situatie. Het opdoen van een bredere taalvaardigheid werd gezien als één van de prioriteiten, gegeven die internationale oriëntatie.

Bij scholen, ouders en gemeenten/regio's groeide tevens de behoefte om een meertalige onderwijsomgeving mogelijk te maken. De mogelijkheid om tweetalig primair onderwijs te volgen draagt bij aan de taalontwikkeling van jonge kinderen⁷ om hiermee kansen te ontwikkelen, bijvoorbeeld op het gebied van studie- en werkmogelijkheden in de toekomst.

2.1.3 Pilot tweetalig primair onderwijs

De begrenzing van 15 procent toegestane onderwijstijd in een vreemde taal bleek voor sommige scholen onvoldoende om kinderen voldoende internationale taalvaardigheden bij te brengen en de ambities van het plan van aanpak Engels in het primair onderwijs te realiseren. Daarom is, als onderdeel van het plan van aanpak Engels in het primair onderwijs, op 1 augustus 2014 de pilot tweetalig primair onderwijs (pilot tpo) gestart. Deze pilot bood scholen tijdelijk de mogelijkheid te experimenteren met onderwijs in een vreemde taal (Engels, Frans of Duits), tot maximaal 50 procent van de onderwijstijd. Bij de start van de pilot was het voor de Tweede Kamer een belangrijk aandachtspunt dat meertalig onderwijs in elk geval niet ten koste mocht gaan van de Nederlandse taalverwerving.

Zeventien scholen hebben gedurende tien jaar geëxperimenteerd met verruimde onderwijstijd in een vreemde taal tot 50 procent. In de praktijk betekent dit dat zij tussen 30 en 50 procent van de tijd, per schooljaar, onderwijs in het Engels, Frans of Duits hebben aangeboden. Alle deelnemende scholen kozen voor Engels. Zo werden gymlessen of wereldoriëntatie bijvoorbeeld in het Engels en het Nederlands gegeven. In schooljaar 2022/2023 volgden 4600 leerlingen tweetalig primair onderwijs via de pilot tpo.

2.1.4 Effect tweetalig primair onderwijs op taal- en rekenvaardigheid

Gedurende de pilot is onderzoek gedaan naar de effecten van tweetalig primair onderwijs op de taalontwikkeling van leerlingen en meer in het algemeen op de taal- en rekenvaardigheid.

Twaalf scholen werden tijdens de pilot tpo voor wetenschappelijk onderzoek gevolgd. Aan het onderzoek deden verschillende cohorten van leerlingen mee. Zodoende is onderzoek gedaan naar het effect van tweetalig primair onderwijs van groep 1 t/m 8. Het onderzoek keek naar de manier waarop scholen tweetalig primair onderwijs vormgeven en wat het effect daarvan is op de Engelse en Nederlandse taalvaardigheid en rekenvaardigheid van leerlingen. Tpo-scholen werden in dit onderzoek vergeleken met vvto-scholen (vroeg vreemde talen onderwijs⁸) en scholen die Engels vanaf groep 7 of 8 geven. Leerlingen op tpo-scholen werden niet alleen beter in de vreemde taal, maar groeiden ook sterker in Nederlandse taal- en rekenvaardigheden vergeleken met

⁶ Kamerstukken II 2012/13, 31293, nr.179.

⁷ Idem.

⁸ Vroeg vreemde talen onderwijs is vanaf groep 1, maar tot maximaal 15 procent van de onderwijstijd.

controlegroepen.⁹ Deze effecten op de vaardigheidsontwikkeling deden zich voor, los van een eventueel hoger opleidingsniveau van de ouders of een Nederlandstalige/Engelstalige/anderstalige thuisomgeving.¹⁰ Al met al toonde de onderzoeksresultaten aan dat verruimd meertalig onderwijs een positief effect heeft op de beheersing van de Nederlandse taal- en rekenvaardigheden.

De zojuist beschreven resultaten van het wetenschappelijk onderzoek tijdens de pilot sluiten aan bij breder wetenschappelijk onderzoek naar het effect van meertalig onderwijs op de Nederlandse taalvaardigheid van leerlingen. Zo blijkt ook uit ander wetenschappelijk onderzoek dat een meertalige onderwijsomgeving bijdraagt aan de beheersing van de Nederlandse taal.¹¹ Uit internationaal onderzoek blijkt bovendien dat meertalige leerlingen beter presteren wanneer hun moedertalen in het onderwijs erkend en gebruikt worden¹², maar ook dat leerlingen die maar één moedertaal hebben betere resultaten boeken wanneer ze hun taalbewustzijn verhogen en positievere attitudes ten aanzien van andere talen ontwikkelen.¹³

In de praktijk zien we dat ook in Friesland, waarbij ongeveer 70 scholen zowel het Fries, Engels als Nederlands als instructietaal gebruiken in een substantieel deel van de onderwijstijd.¹⁴ Dit betekent dat de meertaligheid van alle kinderen positief gewaardeerd, gestimuleerd en benut wordt. Ook uit evaluaties van scholen die drie talen als instructietaal gebruiken blijkt dat dit positief is voor het beheersen van het Nederlands én het Engels en Fries.¹⁵

2.1.5 Probleembeschrijving en doel besluit tweetalig primair onderwijs

Zoals genoemd in de inleiding is een goede beheersing van lezen, schrijven en rekenen een voorwaarde om volwaardig mee te kunnen doen in onze samenleving. Echter, de beheersing van lezen, schrijven en rekenen is voor veel leerlingen momenteel onvoldoende en bovendien de afgelopen jaren achteruitgegaan.¹⁶ De regering zet daarom sterk in op het verbeteren van taal en rekenen.

Tweetalig primair onderwijs biedt voordelen zowel voor kinderen die Nederlands als thuistaal hebben, als voor kinderen voor wie Nederlands een vreemde taal is. Voor kinderen die thuis Nederlands of juist een andere moedertaal spreken zorgt tweetalig primair onderwijs voor een snellere verwerving van de Engels, Franse of Duitse taal en voor vooruitgang in Nederlandse taal- en rekenvaardigheid.

Het doel van verruimd tweetalig primair onderwijs is kinderen te ondersteunen bij het opdoen van taalvaardigheid in een vreemde taal en in het Nederlands. Het belang van een doorlopende leerlijn is groot. Daarom biedt dit besluit ook de schakel als vervolg op meertalige dagopvang en een voorbereiding op tweetalig voortgezet onderwijs.

⁹ Jenniskens, T. et al., (2022) *Flankerend Onderzoek Pilot Tweetalig Primair Onderwijs*, p.77.

¹⁰ Jenniskens, T. et al., (2022) *Flankerend Onderzoek Pilot Tweetalig Primair Onderwijs*, p.80.

¹¹ Taalunie. (2019) Antwoorden op vragen over omgaan met meertaligheid in het onderwijs. Via: <https://taalunie.org/publicaties/53/antwoorden-op-vragen-over-omgaan-met-meertaligheid-in-het-onderwijs-in-het-nederlandse-taalgebied>.

¹² Duarte, J., & Günther, M. (2019). Meer Meertaligheid in het Basisonderwijs. *MeerTaal*, 6 (2), 14-17.

¹³ Zie Hélot, C. (2012). Multilingual education and language awareness. In C. A. Chapelle (Ed.), *The encyclopaedia of Applied linguistics*, p. 258-300, Wiley Blackwell en Candelier, M. (ed.). (2004). *Janua Linguarum – The gateway to languages. The Introduction of language awareness into the curriculum: Awakening to languages*. European Centre for Modern Languages/Council of Europe Publishing.

¹⁴ <https://www.fryslan.frl/fries-in-het-onderwijs>.

¹⁵ Van Ruijven & Ytsma (2008). *Trijetalige Skoalle yn Fryslân*, p. 10.

¹⁶ Kamerstukken II 2022/23, 31293, nr. 670.

2.1.6 Omvang en behoefte

Naast de zeventien scholen die nu hebben geëxperimenteerd met een verruimde onderwijstijd in een vreemde taal (tot maximaal 50 procent) zijn er naar verwachting meer scholen die gebruik willen maken van de verruiming.

Op dit moment zijn er 130 scholen die tweetalig voortgezet onderwijs aanbieden. Het heeft ongeveer dertig jaar geduurd om tot dit aantal te komen, voornamelijk omdat scholen de kwaliteit van tweetalig onderwijs centraal willen stellen. Vanuit deze ervaring is de verwachting dat het aantal po-scholen dat met tweetalig primair onderwijs start niet explosief zal groeien, maar dat scholen de opzet van tweetalig primair onderwijs zorgvuldig, evidence informed en gefaseerd vormgeven om er zeker van te zijn dat zij op elk moment goed onderwijs aanbieden dat past bij hun leerlingpopulatie.

2.2 Maximumpercentage en keuze taal

2.2.1 Wijziging percentage toegestane onderwijstijd in een vreemde taal

Gezien het voorgaande is besloten het percentage toegestane onderwijstijd in een vreemde taal te wijzigen naar maximaal 50 procent. Elke school kan daardoor besluiten, indien dit past bij de onderwijskundige visie en ambities op het vlak van meertaligheid, om naast het Nederlands tot maximaal 50 procent van de tijd onderwijs te geven in het Engels, Frans of Duits. Zoals eerder genoemd gaat het verruimen van de onderwijstijd in een vreemde taal om de gebruikte voertaal of instructietaal, en niet om de inhoud van de kerndoelen of 'het vak' Engels, Frans of Duits. Te allen tijde moeten scholen de kerndoelen aanbieden. De inhoud van het onderwijs wordt niet anders. Alleen de voertaal waarin het onderwijs gegeven wordt, mag tot maximaal 50 procent van de tijd Engels, Frans of Duits zijn.

Verruiming van het maximumpercentage onderwijstijd in een vreemde taal sluit aan bij bovenstaande beschreven inzichten uit wetenschap en praktijk, het uitgangspunt dat de wet scholen waar mogelijk passende ruimte geeft om het onderwijs naar eigen onderwijskundige visie in te richten en bij de ambities die er zijn om stevige stappen te zetten op het gebied van taalvaardigheid.¹⁷

Scholen kunnen op vrijwillige basis gebruik maken van de ruimte om het onderwijs tweetalig in te richten.

2.2.2 Maximum percentage van 50 procent van de onderwijstijd in een vreemde taal

Dit besluit sluit aan bij hetzelfde percentage van maximaal 50 procent waarmee werd geëxperimenteerd in de pilot tweetalig primair onderwijs. Scholen experimenteerden in de pilot met een verruiming van de onderwijstijd in een vreemde taal tussen de 30 en 50 procent. Uit het flankerend onderzoek¹⁸ is naar voren gekomen dat een aanbod van tussen de 30 en 50 procent Engels, Frans of Duits naast het Nederlands het meest optimaal bijdraagt aan meertalige taalvaardigheid en tevens niet van negatieve invloed is op de verwerving van de Nederlandse taal.¹⁹ Het ligt daarom voor de hand om dit maximum percentage vast te houden. Tevens sluit dit percentage ook aan bij het percentage dat in de meertalige dagopvang wordt gehanteerd.²⁰

In het voortgezet onderwijs is geen wettelijk maximum percentage onderwijstijd in een vreemde taal geregeld. Wel staat de Wet voortgezet onderwijs 2020 toe dat mag worden afgeweken van het Nederlands als instructietaal als dat noodzakelijk is vanwege de

¹⁷ Kamerstukken II 2022/23, 31293, nr. 670.

¹⁸ [Evaluatie pilot Tweetalig Primair Onderwijs Eindmeting schooljaar 2021/2022 | Rapport | Rijksoverheid.nl](https://www.rijksoverheid.nl/onderzoek/rapporten/2022/09/07/evaluatie-pilot-tweetalig-primair-onderwijs-eindmeting-schooljaar-2021-2022).

¹⁹ Jenniskens, T. et al, 2022, p.80.

²⁰ Kamerstukken II 2022/23, 36393, nr. 2.

specifieke aard, de inrichting of de kwaliteit van het onderwijs.²¹ In de praktijk wordt binnen het tweetalig voortgezet onderwijs onderscheid gemaakt tussen havo/vwo-scholen en vmbo-scholen. Op basis van de kwaliteitsstandaard tweetalig onderwijs geldt voor havo/vwo-scholen dat in de onderbouw minimaal 50 procent van de onderwijstijd in een vreemde taal wordt gegeven. In de bovenbouw is dit 25 procent vanwege voorbereidingen op het Nederlands centraal examen.²² uitgangspunt dat minimaal 30 procent met een streven naar 40 procent van de onderwijstijd gegeven wordt in een vreemde taal. Dit vanwege verschillende leerwegen en (kortere) lengte van het vmbo.²³ Alle leerlingen doen uiteindelijk in het Nederlands eindexamen. In het po maken alle leerlingen in het Nederlands de doorstroomtoets.

2.2.3 Keuze Engels, Frans en Duits

Het Inrichtingsbesluit WPO beperkt zich op dit moment tot drie specifieke talen, te weten Engels, Frans en Duits. Dit besluit breidt dit niet uit. Deze talen sluiten aan op de talen die toegestaan zijn bij het vroeg vreemdetalenonderwijs (vvto) en meertalige dagopvang. Deze talen zijn gekozen aangezien Engels de lingua franca is in de internationale gemeenschap en Duits en Frans gesproken worden in onze buurlanden en een belangrijke rol spelen in de grensregio's. Engels, Frans en Duits zijn tevens aangewezen als de officiële werktalen van de Europese Unie. Kennis van deze talen biedt kansen met betrekking tot studiemogelijkheden en werkgelegenheid over de Nederlandse landsgrenzen heen.

2.2.4 Kwaliteitswaarborging

Op basis van de evaluatie van de pilot tpo, het flankerend wetenschappelijk onderzoek en gesprekken met de Inspectie van het Onderwijs is besloten om met deze wijziging geen aanvullende kwaliteitseisen, zoals een verplicht taalniveau, toe te voegen.²⁴ Alle reeds geldende eisen blijven van kracht.²⁵ Het betreft hier voornamelijk de bekwaamheidseisen aan personeel en eisen ten aanzien van de wettelijk vastgelegde kerndoelen. Zo verandert met de verruiming van de onderwijstijd in vreemde taal niets aan de bevoegd- en bekwaamheidseisen van leerkrachten. Bij de werving van nieuw personeel mogen scholen alleen leraren benoemen die aan de reeds bestaande bekwaamheidseisen voldoen. Daarnaast verwachten we van scholen dat zij evidence informed te werk gaan en kennisnemen van inzichten uit wetenschap en praktijk. Bijvoorbeeld waar het gaat om het percentage onderwijstijd in een vreemde taal dat de leerling het meest optimaal ondersteunt in taalvaardigheid.

Naast deze eisen mag de school nog aanvullende normen opstellen.²⁶ Scholen kunnen eventuele bijscholing mogelijk maken zoals taalcursussen of aanvullende scholing. Het bevoegd gezag is verantwoordelijk voor bekwaamheid van leerkrachten, ook indien deze in een vreemde taal lesgeven. Indien blijkt dat de kwaliteit van het onderwijs niet op orde is, kijkt de Inspectie van het Onderwijs bij haar onderzoek ook naar de bekwaamheidsdossiers op school.

Scholen kunnen gebruik maken van de kwaliteitsstandaard die Nuffic ontwikkeld heeft voor tweetalig primair onderwijs.²⁷ Nuffic heeft gedurende de pilot tweetalig primair onderwijs scholen mede hiermee ondersteund.

²¹ Zie artikel 2.11, tweede lid, Wet voortgezet onderwijs 2020.

²² [Kwaliteitsstandaard tweetalig onderwijs 2.0 | Nuffic](#), p. 4.

²³ [Kwaliteitsstandaard tweetalig onderwijs 2.0 | Nuffic](#), p. 2.

²⁴ Kamerstukken II 2022/23, 31293, nr. 691.

²⁵ [Bekwaamheid van leraren | Werken in het onderwijs | Rijksoverheid.nl](#).

²⁶ [Bekwaamheid van leraren | Werken in het onderwijs | Rijksoverheid.nl](#).

²⁷ <https://www.nuffic.nl/onderwerpen/tweetalig-primair-onderwijs/leerplan-tweetalig-primair-onderwijs>.

Vijf jaar na de inwerkingtreding van het Besluit wordt dit besluit geëvalueerd. De uitkomsten van dit onderzoek worden gebruikt om te bepalen of aanvullende kwaliteitscriteria aan tweetalig primair onderwijs wenselijk zijn.²⁸

3. Gevolgen (m.u.v. financiële gevolgen)

3.1 Aanbod en effecten

De verwachting is dat meer scholen tweetalig primair onderwijs zullen gaan aanbieden, nu dit voor elke school voor maximaal 50 procent mogelijk wordt.²⁹ Het zal daarbij waarschijnlijk hoofdzakelijk gaan om onderwijs in het Engels naast het Nederlands. De verwachting is dat de onderwijstijd in het algemeen op scholen die gebruik gaan maken van deze mogelijkheid, niet toeneemt. Daarmee zorgt de maatregel niet voor een extra of grotere opdracht aan scholen. Sterker nog, het ligt in de rede dat het curriculum met meer samenhang wordt aangeboden. Scholen kunnen namelijk de kerndoelen van de leergebieden Nederlands en moderne vreemde talen aan bod laten komen door ze te integreren in andere leergebieden.

Het verruimen van het maximum percentage onderwijstijd in een vreemde taal maakt het mogelijk dat alle scholen meer ruimte krijgen voor tweetalig primair onderwijs dan voorheen. Waar eerder alleen deze mogelijkheid voorbehouden was aan deelnemende scholen aan de pilot tpo kunnen nu meer scholen hier gebruik van maken indien dit past bij hun ambitie om meertaligheid en taalvaardigheid te stimuleren. Op welke schaal scholen tweetalig primair onderwijs aan gaan bieden, is vooraf moeilijk in te schatten. Dit wordt mede bepaald door de vraag van ouders om hun kind tweetalig primair onderwijs te laten volgen. Als de vraag van ouders toeneemt dan zullen meer scholen hun tweetalig onderwijsaanbod verruimen. Tevens is de verwachting dat het aantal tpo-scholen ook afhangt van regio's waar meer aandacht is voor meertaligheid, zoals de grensregio's en regio's waar meertalige dagopvang of voortgezet tweetalig onderwijs is.

Het uitgangspunt van dit besluit is dat scholen die dat willen tweetalig primair onderwijs het ook kunnen aanbieden, en dat ouders die dat willen hun leerlingen op een school met tweetalig primair onderwijs kunnen aanmelden. Leerlingen of ouders hoeven niet aan extra voorwaarden te voldoen om gebruik te mogen maken van tweetalig primair onderwijs. De wetgeving is zoveel mogelijk ingericht om geen beperkingen op te leggen en gelijke toegang te waarborgen. De mogelijkheid beperkt zich daarmee niet tot bijvoorbeeld alleen kinderen van hoger opgeleide ouders.

Om ervoor te zorgen dat in de praktijk ook alle groepen ouders en kinderen kunnen kiezen voor tweetalig primair onderwijs, is het belangrijk dat zij hierover goed geïnformeerd zijn. Zij moeten weten dat deze mogelijkheid bestaat en welke voordelen tweetalig primair onderwijs meebrengt voor kinderen. Dit zodat alle ouders een bewuste keuze kunnen maken voor wel of geen tweetalig primair onderwijs. Het verwachte effect voor kinderen die tweetalig primair onderwijs krijgen, is dat hun taalvaardigheid in de vreemde taal, in de Nederlandse taal en de rekenvaardigheid zal toenemen. Dit geldt ongeacht afkomst of inkomensachtergrond en opleidingsniveau van ouders en verzorgers. De mate waarin dit gebeurt, is afhankelijk van hoe de school tweetalig primair onderwijs vormgeeft (bijvoorbeeld de verhouding tussen beide talen) en van factoren buiten de school (zoals het taalaanbod thuis). De verwachting is dat de mogelijkheid voor tweetalig primair onderwijs in Engels, Frans of Duits bijdraagt aan een doorgaande leerlijn van meertalige dagopvang en/of vroegvreemdetalenonderwijs naar tweetalig voortgezet onderwijs. Maar ook voor leerlingen die niet naar een meertalige

²⁸ Kamerstukken II 2022/23, 31293, nr. 691, p. 12.

²⁹ Zie in dit kader ook paragraaf 2.1.4 van deze toelichting.

dagopvang gaan of naar het tweetalig voortgezet onderwijs heeft tweetalig primair onderwijs meerwaarde.

3.2 Gevolgen voor de uitvoering van toezicht en handhaving

In het toezicht verandert niets ten opzichte van de huidige situatie. De Inspectie van het Onderwijs bewaakt de kwaliteit van het (tweetalige) onderwijs. Zij zullen dit doen als integraal onderdeel van het toezicht. Dat wil zeggen dat de kerndoelen goed aangeboden moeten worden, ongeacht of dit in het Nederlands, Engels, Frans of Duits wordt gedaan. Tijdens een inspectiebezoek zullen zij onder andere kijken naar de resultaten op taal en rekenen en het aanbieden van de kerndoelen. Daarnaast kijken zij naar het leerklimaat in de klas. De Inspectie van het Onderwijs geeft aan hierbij geen problemen te voorzien als scholen tot 50 procent van hun onderwijs in het Engels, Frans of Duits aanbieden. Daarnaast werkt de Inspectie van het Onderwijs ook signaal gestuurd. Indien blijkt dat de resultaten van de scholen dalen, dan zal de Inspectie van het Onderwijs het toezicht aanscherpen.

PM: Met Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) is overlegd dat scholen die gebruik maken van verruimde onderwijstijd in een vreemde taal, te weten tussen 30 en 50 procent, zich kunnen registreren. In het RIO (register instellingen en opleidingen) kunnen scholen, vrijwillig, in het onderwijskundige deel een bijzondere inrichting publiceren. Een voorbeeld hiervan dat nu al mogelijk is, is 'Cultuurprofiel PO'. Tevens konden scholen die deelnamen aan de pilot tpo ook in het RIO aangeven dat zij deelnamen aan de pilot.

PM: Dit besluit wordt voorgelegd aan de Inspectie van het Onderwijs (IvHO) voor een toets op de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid. Met DUO wordt ambtelijk afgestemd of zij een uitvoeringstoets willen doen op dit besluit.

3.3 Regeldruk

Regeldrukeffecten zijn alle investeringen en inspanningen die burgers, bedrijven en/of professionals moeten doen om zich aan verplichtingen in regelgeving te houden.

De regering streeft ernaar de regeldruk voor burgers, bedrijven en professionals terug te dringen. Het onderhavige besluit heeft geen gevolgen voor de regeldruk van werkgevers en werknemers in de onderwijssector. Met dit besluit wordt de bestaande mogelijkheid onderwijs op basisscholen in een vreemde taal aan te bieden, verruimd naar maximaal 50 procent. Het is echter niet verplicht om onderwijs in het Engels, Frans of Duits te geven, laat staan gebruik te maken van de verruimde toegestane onderwijstijd in een vreemde taal.

Een school in het primair onderwijs die ervoor kiest om tweetalig onderwijs te geven, zal moeten voldoen aan de eisen die reeds al gelden. Zoals eerder genoemd worden er geen aanvullende kwaliteitseisen gesteld en is er ook geen sprake van een toename in de onderwijstijd. Dit maakt dat de regeldrukeffecten van scholen die tweetalig primair onderwijs geven nihil zijn. ATR heeft het dossier dan ook niet geselecteerd voor een formeel advies, omdat het geen gevolgen voor de regeldruk heeft.

4. Financiële gevolgen

Met de aanpassingen van het Inrichtingsbesluit WPO, voor de verruiming van tweetalig primair onderwijs, gaan geen budgettaire gevolgen gepaard. De bekostiging van scholen die gebruik maken van verruimde onderwijstijd in een vreemde taal verandert ook niet. Met dit besluit wordt dus geen wijziging voorzien ten opzichte van de huidige financiële situatie.

5. Evaluatie

Er is voldoende (internationaal) wetenschappelijk onderzoek beschikbaar

om tweetalig primair onderwijs tot maximaal 50 procent van de onderwijstijd wettelijk mogelijk te maken. Onderzoek in de Nederlandse context heeft reeds plaatsgevonden tijdens de pilot tpo. Om deze reden vindt geen verdere monitoring of evaluatie plaats waar het gaat om de wetenschappelijke onderbouwing van tweetalig primair onderwijs.

Wel vindt er een beleidsevaluatie plaats, zoals ook is genoemd in de verzamelbrief van juli 2023.³⁰ De uitkomsten van dit onderzoek worden gebruikt om te bepalen of aanvullende kwaliteitscriteria aan tweetalig primair onderwijs wenselijk zijn.

6. Advies en consultatie

Dit besluit wordt tegelijkertijd met de internetconsultatie voorgelegd aan de Inspectie van het Onderwijs (IvHO) voor een toets op de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid. Met DUO wordt ambtelijk afgestemd of zij een uitvoeringstoets willen doen op dit besluit.

7. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op 1 augustus 2025. Vanaf dan kunnen alle scholen gebruik maken van de verruiming van de onderwijstijd in het Engels, Frans of Duits.

De pilot tweetalig primair onderwijs loopt tot 1 augustus 2024. Om scholen in staat te stellen na deze datum hun onderwijstijd in een vreemde taal aan te bieden wordt de pilot nogmaals verlengd tot 1 augustus 2025. Deze verlenging sluit daarmee aan op de inwerkingtredingsdatum.

De Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Mariëlle Paul

³⁰ Kamerstukken II 2022/23, 31293, nr. 691, p. 12.